

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 11

והיה לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם וגו' למען...

“And it shall be to you as tzitzis, and
you shall see it and remember...”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/shelach/11/

1 והיה לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם וגוי למען תזכרו ועשיתם וגוי. הנה כנסת ישראל נקי כלה והקב"ה נקרא בשם חתן, כמ"ש ביום חתונתו זה מתן תורה וכתוב ביום ההוא תקראי אישי וגוי.

"And it shall be to you as tzitzis, and you shall see it and remember, etc. ... So that you remember and do, etc." Now, the Congregation of Israel (Knesses Yisrael) is called a bride, and the Holy One, blessed be He, is called by the name groom, as it is said, "'On the day of his wedding': this is the Giving of the Torah," and it is written, "On that day you will call [Me] Ishi (my Husband), etc."

2 והענין כי הנה כתיב לזאת יקרא אשה כי מאיש לוקחה זאת שכנסת ישראל נקי בשם אשה ע"ש אש ה' And the explanation is: it is written, "This shall be called Ishah (woman), for from Ish (man) this was taken." For the Congregation of Israel is called by the name Ishah on account of esh hei (fire [and the letter] hei);

כי בה' בראם ה' מוצאות הפה וברוח פיו כל צבאם שהוא מקור ומוצא הע"מ שנברא בהם העולם דהיינו המאמר א' שיכול להבראות כו'.

for "with hei He created them": the five articulations of the mouth, and "by the breath of His mouth all their host," which is the source and origin of the Ten Utterances with which the world was created, that is, the one utterance [with which] it could have been created, etc.

3 וענין הה' הוא לפי שהוא אתא קלילא דלית ביה מששא שהוא הארה בעלמא היוצאת מהכל הלב לפה להיות מקור הדבור שההארה ההיא אינה נוגעת לעצמיות ומהות הנפש

And the meaning of the hei is this: it is "a light letter that has no substance" (asa kalila delis bei mamasha), for it is a mere glimmer that goes out from the breath of the heart to the mouth, to be the source of speech; and that glimmer does not touch the essence and being of the soul,

רק כח ההתפשטות ממנה שנמשך מבחי' חיצונית בלבד שאין זו המשכת פנימי' הנפש, וכך עד"מ החיות הנמשך להיות בריאות והתהוות העולמות מאין ליש ולהיות ממכ"ע וסובב כל עלמין אינו

but is only the power of extension from it, which is drawn from the level of the outer dimension (chitzoniyus) alone, for this is not a drawing-forth of the inner dimension (pnimiyus) of the soul. And so, by way of analogy, the life-force (chayus) that is drawn forth for the creation and coming into being of the worlds from nothing to something, and to be the light that fills all worlds (memalei kol almin) and the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), is nothing

אלא זיו והארה מבחי' חיצונית דהיינו מבחי' מלכותו ית' שאינה אלא התפשטות לזולתו כו' שאין מלך בלא עם כו'

but a radiance and glimmer from the level of the outer dimension, that is, from the level of His Malchus (sovereignty), may He be blessed, which is only an extension to what is other than Himself, etc., for there is no king without a people, etc.,

כמ"ש במ"א, והארה והמשכה זו בכנס"י מקור נשמות להיות להם אש והתלהבות להתלהב ולהתלהב ברשפי אש ותשוקה ליבטל וליכלל באור א"ס ב"ה נקרא אשה אש

as is explained elsewhere. And this glimmer and drawing-forth in the Congregation of Israel, the source of souls, so that they have fire and fervor, to be kindled and set ablaze with flashes of fire and a yearning to be nullified and included in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, is called Ishah: esh

ה' וכמ"ש ואל אישך תשוקתך וכתוב נר הוי' נשמת אדם שהנשמה קרויה נר כנר הדולק ממטה למעלה בטבע תולדתה וכשלהבת העולה מאליה קודם בואה לעוה"ז להתלבש בגוף הגשמי

hei. And as it is written, "And your yearning shall be to your Ish (husband)," and it is written, "The lamp of Havayah is the soul of man": for the soul is called a lamp, like a lamp that burns from below upward by its inborn nature, and like a flame that rises of itself, before its coming into this world to be en clothed in the physical body;

וגם אח"כ כל הבא למלא את ידו ולבו לה' הרי בכח נפשו לעורר את האהבה כו' כמ"ש בסש"ב:

and afterwards too, whoever comes to fill his hand and his heart for G-d, it is within the power of his soul to arouse the love, etc., as is explained in Sefer Shel Beinonim (the Tanya).

4 אך להבין מאחר שהחיות נמשך להיות נבראים מאין ליש שהם בחי' עם עוממות נפרדים מאין יהי' להם הכח להיות להם בחי' ביטול והתכללות בבחי' א"ס כו',

But [we need] to understand: since the life-force is drawn forth so that there be created beings, from nothing to something, which are the level of am (a people), [as in] omemos (dimmed), separate [beings], from where will they have the power to have the level of self-nullification (bittul) and inclusion in the Infinite One (Ein Sof), etc.?

הנה ע"ז אמר הכתוב כי מאיש לוקחה זאת איש יו"ד כי יו"ד הוא בחי' חכמה עילאה שהיו"ד היא נקודה קטנה, וכך החכמה היא

Now, about this the verse said, "For from Ish this was taken": Ish is esh yud (fire [and the letter] yud). For the yud is the level of supernal Chochmah (wisdom), since the yud is a small point; and so too Chochmah is

רק בחי' ברק המבריק במוח קודם שבאה לידי בינה והשגה בהתגלות המוח שהבינה הוא הרחבת הדעת והתרחבות המוח בדרך ארוכה ורחבה, וכך

only the level of a lightning flash that flashes in the mind before it comes to Binah (understanding) and comprehension, in the revelation of the mind; for Binah is the broadening of daas (knowledge) and the expansion of the mind, at length and breadth. And so,

עד"מ בינה עלאה הוא עולם התענוג לנשמות שמתענגין ונהנין בהשכלתם והשגתם באור א"ס ב"ה והשגה זו נקרא בשם יש כמ"ש להנחיל אוהבי יש ונק' ג"ע,

by way of analogy, supernal Binah is the world of delight for the souls, who take delight and pleasure in their intellection and comprehension of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He; and this comprehension is called by the name yesh (something), as it is written, "To cause those who love Me to inherit yesh," and it is called Gan Eden.

אבל החכמה מאין כו' הוא בחי' עדן מקור התענוג כמו שאין תענוג נגלה בחכמה כשעדיין מבריק במוח קודם שמתגלה בבינה והשגה שאז מתגלה התענוג משא"כ בחכמה עדיין התענוג הוא במקורו בהעלם כי החכמה מאין כו'

But "Chochmah from ayin (nothing), etc." is the level of Eden, the source of the delight; just as no delight is revealed in Chochmah while it is still flashing in the mind, before it is revealed in Binah and comprehension, for then the delight is revealed, whereas in Chochmah the delight is still in its source, hidden. For "Chochmah from ayin, etc."

הוא בחי' ביטול ממש באור א"ס ב"ה, ובחכמה יסד ארץ להיות נמשך בחי' ביטול במקור ושרש נש"י ומשם יפרד ומתחלק לס"ר נש"י שהם שרשי הנשמות ובהם ענפים כו'

is the level of actual self-nullification in the Infinite Light, blessed be He. And "with Chochmah He founded the earth": so that the level of self-nullification is drawn into the source and root of the souls of Israel, and from there it separates and divides into the six hundred thousand souls of Israel, which are the roots of the souls, and in them are branches, etc.,

להמשיך בהם ג"כ בחיי ביטול ולהיות להם ביטול היש בבחי' אשה ונר, וזהו נר הוי' פי' שנמשך מבחי' הוי' להיות הנשמה בבחי' נר.

to draw into them, too, the level of self-nullification, so that they have the nullification of the yesh, in the level of Ishah and lamp (ner). And this is [the meaning of] "the lamp of Havayah": that is, it is drawn from the level of Havayah that the soul be in the level of a lamp.

אך כיצד תהיה המשכת חכמה עילאה בבחי' גילוי למטה הנה הוא עד"מ כמו טפה ממוח הזכר שמוכרחת להתפשט תחלה בכל האברים כו',

But how will the drawing-down of supernal Chochmah be in a revealed manner below? It is, by way of analogy, like the drop from the brain of the male, which must first spread through all the limbs, etc.;

כך צ"ל התפשטות והמשכת החכמה ע"י רמ"ח אברין דמלכא שהם רמ"ח מצות שהמצות הם כלים לאור א"ס ב"ה המלוכש בהם.

so there must be an extension and drawing-down of Chochmah through the 248 limbs of the King (ramach evarin deMalka), which are the 248 mitzvos; for the mitzvos are vessels for the Infinite Light, blessed be He, that is en clothed in them,

כמו האברים שהם כלים לנשמה ורוח החיים המתפשט בהם והמצות הן הן שממשיכות בחי' חכמה עילאה בחי' ביטול לכללות נש"י שתהיינה בבחי' אשה ונר בגימ' ר"ן

like the limbs, which are vessels for the soul and the spirit of life that spreads through them. And it is the mitzvos themselves that draw the level of supernal Chochmah, the level of self-nullification, to the souls of Israel as a whole, so that they be in the level of Ishah and ner, [ner] being numerically 250 (resh-nun).

והיינו כמ"ש בזהר פ' תרומה דקס"ו ע"ב כי בחי' רמ"ח מצות הנמשכות למטה הן נמשכות ע"י ב' בחי' ימין ושמאל שמאלו תחת לראשי וימינו תחבנקני

And this is as is written in the Zohar, Parshas Terumah, page 166b: that the 248 mitzvos that are drawn down below are drawn through two levels, right and left: "His left hand is under my head, and his right hand embraces me."

כי ההשפעה והמשכת אור א"ס ב"ה שנמשך למטה הוא בחי' חסד ומים שיורדים ממקום גבוה כו'.

For the flow and drawing-down of the Infinite Light, blessed be He, that is drawn down below is the level of Chesed (kindness), and water, which descends from a high place, etc.

אך אם היתה ההמשכה נמשכת להיות למטה כמו שהיא למעלה לא היו העולמות בבחי' יש

But if the drawing-down were drawn down to be below as it is above, the worlds would not be in the level of yesh

ודבר נפרד כלל וצ"ל בחי' צמצום שיהיה בבחי' יש ואעפ"כ יהיה נמשך להם ביטול דהיינו שהביטול יהיה מן היש ודבר נפרד דייקא כו' וכמ"ש במ"א.

and a separate thing at all. So there must be the level of tzimtzum (contraction), so that [they] be in the level of yesh, and nevertheless self-nullification be drawn to them; that is, that the self-nullification be from the yesh and separate thing specifically, etc., as is explained elsewhere.

[ועיין מ"ש בפי' מקץ סד"ה המגביהי לשבת פי' המגביה י' הוא יו"ד שבה"א שהדל"ת הוא בחי' דלית ליה מגרמיה כלום נעשה ה' ע"י היו"ד שבתוכה

[And see what is written in Parshas Miketz, at the end of the discourse beginning "HaMagbihi lashaves" ("Who is enthroned on high"): the meaning is "hamagbiha yud" (He who raises the yud), which is the yud that is in the hei; for the dalet is the level of "that which has nothing at all of itself," [and] it becomes a hei through the yud within it;

והיינו בחי' המצוה שמצדק נעשה צדקה כו' ע"ש. נמצא ע"י המצוה נמשך היו"ד בתוך הדל"ת להיות נעשה ה'.

and this is the level of the mitzvah, by which from tzedek (righteousness) is made tzedakah (charity), etc.; see there. It follows that through the mitzvah the yud is drawn into the dalet, so that it becomes a hei.

5 וזהו ממש כענין המבואר כאן שהמצות הן הן שממשיכות בחי' חכמה עילאה בחי' אש יו"ד לכנ"י שתהיינה בבחי' אש ה' כו',

And this is exactly like the matter explained here: that it is the mitzvos themselves that draw the level of supernal Chochmah, the level of esh yud, to the Congregation of Israel, so that they be in the level of esh hei, etc.

וז"ש במדרש שיר השירים ע"פ סמכוני באשישות בשתי אשות ובת"ז פי' תרין אשין אשא חיורא ואשא סומקא ובתיקון ס"ד פי' באשישות איש ואשה והכוונה הכל א' דהיינו בחי' אש יו"ד ואש ה' הנ"ל]:

And this is [the meaning of] what is said in the Midrash on Song of Songs on the verse "Sustain me with ashishos (flasks)": "with two fires (ishos)"; and in the Tikkunei Zohar it explains: "two fires, a white fire and a red fire"; and in Tikkun 64 it explains "with ashishos": "ish and ishah." And the intent is all one, namely the level of esh yud and esh hei mentioned above.]

6 ב אך הנה הארה והמשכה זו אשר בבחי' חכמה עילאה להמשיך בבחי' כיטול למטה בעולמות הנכראים הוא מאיר ונמשך מלמעלה מאור א"ס ב"ה שלמעלה מעלה מן החכמה

2. But this glimmer and drawing-forth that is in the level of supernal Chochmah, to draw down in the manner of self-nullification (bittul) below, into the created worlds, shines and is drawn from above, from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which is far, far above Chochmah.

כי הנה להיות גילוי אור א"ס ב"ה בחכמה, הגם דאיהו חכים ולא בחכמה ידיעא כו'

For in order that there be a revelation of the Infinite Light, blessed be He, in Chochmah — even though "He is wise, but not with a known wisdom, etc." —

מ"מ להיות גילוי אפי' בבחי' זו שיהא שייך לקרוא בשם חכים כלל הרי א"ס ב"ה כשמו כן הוא אין לו סוף ואין לו כו' והוא רם ונשא כו'

nevertheless, for there to be a revelation even in this manner, such that it be at all fitting to call [Him] by the name "wise" — after all, the Infinite One (Ein Sof), blessed be He, is as His Name: He has no end and has no, etc., and He is high and exalted, etc. —

אלא המשכה זו להיות גילוי זה הוא נקרא עד"מ בשם שערות שכמו למשל שערות הראש שהן ממותרי מוחין שיניקתם ואחיזתן במוחין שבראש ואעפ"כ אין עיקר החיות שבמוחין נמשך בהן

rather, this drawing-forth, for this revelation to be, is called, by way of analogy, by the name "hairs." For, as an illustration, the hairs of the head are from the surplus of the brain; their nourishment and their hold are in the brain that is in the head, and nevertheless the main life-force that is in the brain is not drawn into them,

שהרי אם חותכין אותן לא יכאב כלל אלא המשכה זו ממותרי המוחין שאינו נוגע לעצמיות ומהות החיות ואף גם זאת אינה

for if one cuts them there is no pain at all. Rather, this is a drawing-forth from the surplus of the brain, which does not touch the essence and being of the life-force; and even this is nothing

אלא הארה מועטת ומצומצמת דרך חלל השערה כו', כך הארה והמשכה זו להיות גילוי אור א"ס ב"ה
בחכמה הוא בבחי' שערות שאין לה ערך ויחוס

but a small and contracted glimmer through the hollow of the hair, etc. So too, this glimmer and drawing-forth, for the Infinite Light, blessed be He, to be revealed in Chochmah, is in the level of hairs, which has no comparison or relation

לעצמיות ומהות אור א"ס ב"ה וזו היא הסיבה הגורמת להתחלקות ההשפעה וההמשכה בריבוי
התחלקות לעולמות אין מספר וכולם אין דומין זה לזה שכל אחד ואחד מובדל מחבירו

to the essence and being of the Infinite Light, blessed be He. And this is the cause that brings about the division of the flow and the drawing-forth into many divisions, into worlds without number, none of which are like one another, for each and every one is distinct from its fellow.

והיינו מפני הבדל השגתם באור א"ס ב"ה הנמשך להם שאין השגת א' דומה לחבירו ולכן נק' שכליים
נבדלים שאין הבדלם והתחלקותם

And this is because of the difference in their comprehension of the Infinite Light, blessed be He, that is drawn to them, for the comprehension of one is not like that of its fellow. Therefore they are called "separate intellects," for their distinctness and division is nothing

אלא בבחי' שכלם והשגתם [דבלא"ה לא שייך בהם פירוד שאינו אלא בגשמיות שתופס מקום] שאין א'
דומה לחבירו וכן בכל העולמות מעולם ועד עולם כו'

but in their intellect and comprehension [for otherwise separation does not apply to them, since it exists only in physicality, which occupies space], in that one is not like its fellow; and so it is in all the worlds, from world to world, etc.

ומשם נמשך בחי' ביטול שהוא המשכת השגת אור א"ס ב"ה גם בעולמות הנבראים לכל חד וחד לפום
שיעורא דיליה:

And from there the level of self-nullification is drawn, which is the drawing-forth of the comprehension of the Infinite Light, blessed be He, into the created worlds as well, to each and every one according to its own measure.

7 וזהו והיה לכם לציצית וראיתם אותו דקאי על פתיל תכלת דלעיל מיניה בפסוק הקודם ותכלת עמרא הוא בחי' ושער רישיה כעמר נקא שהם בחי' שערות הנ"ל אלא

And this is [the meaning of] “And it shall be to you as tzitzis, and you shall see it”: which refers to the “thread of techeles (sky-blue)” mentioned just before it, in the preceding verse. And “techeles is wool (amra),” which is the level of “and the hair of His head like pure wool,” which is the level of the hairs mentioned above; except

שנצבע בגוון תכלת שכאשר נמשך למטה נעשה בחי' תכלת שהגוון ההוא הוא מנהורא תתאה הנאחזת בפתילה שכאשר מכלה איזה דבר גשמי הנאחז בו כמו פתילה או עצים משתנה הגוון לתכלת.

that it is dyed with the color of techeles: for when it is drawn down below it becomes the level of techeles. For that color is from the lower light (nehora tata'ah) that grips the wick: when it consumes some physical thing that it holds onto, such as a wick or wood, the color changes to techeles.

8 וכך עדי"מ אמרו תכלת דומה לים וים לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד בחי' מלכותו ית' שנקי ארץ אוכלת יושביה שמה שהעולמות מקבלים חיותם ממנה הוא ע"י ביטול והתכללות שמקבלים עליהם עול מלכות שמים ליבטל וליכלל במקורם.

And so, by way of analogy, [the Sages] said, “Techeles resembles the sea, and the sea [resembles] the sky, and the sky resembles the Throne of Glory,” the level of His Malchus, may He be blessed, which is called “a land that consumes its inhabitants”: for what the worlds receive of their life-force from it is through self-nullification (bittul) and inclusion, in that they take upon themselves the yoke of the Kingship of Heaven, to be nullified and included in their source.

משא"כ בחי' נפרד וסט"א אין נמשך לו חיות משם (ועיין ברכות נשא פ"ד. בנשיא השביעי דרנ"ז ע"ב. וחלק ליראיו תכלת שהוא מעין כבודו כו' ע"ש).

Whereas to the level of what is separate, and to the sitra achra (the other side), no life-force is drawn from there. (And see [Midrash] Rabbah on Nasso, section 14, at the seventh prince, page 257b: “And He gave a portion of techeles to those who fear Him, for it is like His glory, etc.” See there.)

ומאחר שהעולמות הן נבראים בבחי' יש הי' כמשל האור שנאחז בדבר גשמי וע"כ נקרא המשכה זו של התפשטות החיות מבחי' מלכותו ית' להחיות העולמות הנבראים מאין ליש בשם תכלת

And since the worlds are created in the level of yesh (something), this is like the analogy of the light that grips a physical thing. Therefore this drawing-forth of the extension of the life-force from the level of His Malchus, may He be blessed, to give life to the worlds created from nothing to something, is called by the name techeles,

שהוא המשכת הביטול להיות היש בטל (וזהו דומה לכסא הכבוד כי כסא בחי' ביטול כמו שהכסא בטל לגבי היושב עליה).

which is the drawing-forth of self-nullification, so that the yesh be nullified. (And this is [why] it resembles the Throne of Glory: for a throne is the level of self-nullification, just as the throne is nullified relative to the one who sits on it.)

וכ"ז נמשך מבחי' שערות בחי' עמרא ושער רישיה כעמר נקא שהוא המשכת אור א"ס ב"ה שלמעלה מעלה מהחכמה כו' כנ"ל:

And all this is drawn from the level of the hairs, the level of wool (amra), "and the hair of His head like pure wool," which is the drawing-forth of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, that is far, far above Chochmah, etc., as mentioned above.

9 ג אך המשכה זו היא תלויה בעבודת ישראל למטה שהם הם הממשיכים באתערותא דלתתא ע"י מעשה המצות שעושין למטה מחמת שצווי המלך הוא, כך עי"ז מעוררים אתערותא דלעילא שתהיה

3. But this drawing-forth depends on the service of Israel below: it is they who draw it down, by an arousal from below (isarusa dilesata), through the deed of the mitzvos that they do below because it is the command of the King. So through this they arouse an arousal from above (isarusa dileila), so that there be

המשכת אור א"ס ב"ה בבחי' שערות נמשך בבחי' חכמה לרמ"ח אברין דמלכא הן המצות שתהיינה כלים ואברים להתפשט ולהתלבש בהן בחי' חכמה עילאה כדי שבהן וע"י יומשך הגילוי למטה ותהיינה המצות משפיעות בחי' גילוי החכמה,

a drawing-forth of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, in the level of hairs, drawn in the level of Chochmah to the 248 limbs of the King, which are the mitzvos, that they be vessels and limbs for the level of supernal Chochmah to spread and be en clothed in them, so that in them and through them the revelation be drawn down below, and the mitzvos be bestowers of the revelation of Chochmah.

וזהו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם כלומר שתעשו את המצות להיותן בבחי' זכרים המשפיעים גילוי החכמה ובחי' הביטול להיות למטה ביטול היש כנ"ל.

And this is [the meaning of] “And you shall remember (u'zechartem) all the commandments of Havayah and do them”: that is to say, that you make the mitzvos to be in the level of males (zecharim), who bestow the revelation of Chochmah and the level of self-nullification (bittul), so that there be below the nullification of the yesh, as mentioned above.

אך ולא תתורו אחרי לבבכם אשר אתם זונים כו' זנות נק' בחי' התלהבות ורשפי אש זרה

But “and you shall not stray after your heart ... after which you go astray (zonim), etc.”: harlotry (zenus) is the name for the level of fervor and flashes of a strange fire,

כמו זונה הלהוטה אחרי זרים וסרה מאחרי בעלה שכל הנאות הצריכות לאדם ליהנות מעוה"ז תהיינה בקרירות וכאלו כפאו כו'.

like a harlot who is ardent after strangers and turns away from her husband. [The meaning is] that all the pleasures of this world that a person needs to enjoy should be with coolness, and as though he were compelled, etc.

10 וכמארז"ל תורתן קבע ומלאכתן עראי פי' עראי דרך עראי בעלמא בלי התלהטות והתלהבות וחמימות הלב כלל שלא לעשותו עיקר כו', וכשם שהזונה אסורה לבעלה כמ"ש איש

And as our Sages, of blessed memory, said, “Their Torah fixed and their work occasional.” The meaning of “occasional” is: merely in a passing way, without any ardor or fervor or warmth of the heart at all, so as not to make it the main thing, etc. And just as the harlot is forbidden to her husband, as it is written, “A man

כי תשטה כו' והיא נטמאה כו', כך מי שנמשך אחרי אש זרה אשר לא לה' בהבלי העולם ותענוגות בני אדם לא יכול להיות בחי' אשה אש ה' לקבל מאיש אי"ש יו"ד.

if [his wife] goes astray, etc.,” “and she was defiled, etc.,” so one who is drawn after a strange fire that is not for G-d, in the vanities of the world and the pleasures of men, cannot be the level of Ishah, esh hei, to receive from Ish, esh yud.

וכמ"ש ברכות בקהלת (דפ"ז ע"א) ע"פ דברתי אני עם לבי הלב סוטה שנאמר אל ישט אל דרכיה לכוך (במשלי ס"ז י" כ"ה) הלב זונה שנאמר ולא תתורו אחרי לבבכם כו' אשר אתם זונים אחריהם.

And as is written in [Midrash] Rabbah on Koheles (page 87a), on the verse "I spoke with my heart": "The heart strays (sotah), as it is said, 'Let your heart not turn aside to her ways' (in Proverbs, chapter 7, [verse] 25); the heart goes astray (zonah), as it is said, 'And you shall not stray after your heart, etc., after which you go astray.'"

וע"ז נאמר סור מרע ועשה טוב טוב זה האור, כלומר שכדי שיהיו מעשיו מאירים מאור א"ס ב"ה צ"ל תחלה סור מרע

And about this it is said, "Turn away from evil and do good": "good" is the light. That is to say, in order that one's deeds shine with the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, there must first be "turn away from evil,"

ולא תתורו אחרי לבבכם, לבבכם דייקא שהלב הוא מיסוד האש וע"ז למען תזכרו שנהיה אנחנו בחי זכרים המשפיעים [ובבחי' זו אמרו א"ת מורשה אלא מאורסה שהתורה היא בחי' כלה ומאורסה לנשי' שהם בחי' דכר ומשפיע.

"and you shall not stray after your heart": "your heart" specifically, for the heart is of the element of fire. And through this, "so that you remember (tizkeru)": that we ourselves become the level of males (zecharim), who bestow. [And in this sense [the Sages] said, "Do not read morashah (inheritance), but me'orasah (betroted)": for the Torah is the level of a bride, betrothed to the souls of Israel, who are the level of the male (dechar) and the bestower.

11 וכן נאמר קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הוא ראשית ומקור התורה וכמ"ש ע"פ יונתי כו'.

And so it is said, "Israel is holy to Havayah, the first of His harvest": for Israel is the first and the source of the Torah, as is explained on the verse "My dove, etc."]

דהיינו שבכם ועל ידכם תהיינה המצות נקראים בשם כלים ואברים דמלכא להיות נמשך בהם אור א"ס ב"ה כי באתעדל"ת תליא אתערותא דלעילא.

That is: in you and through you the mitzvos will be called by the name "vessels" and "limbs of the King," so that the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, be drawn into them; for on the arousal from below depends the arousal from above.

12 וזהו ועשיתם אתם מעלה אני עליכם כאלו עשאוני והיינו ע"י ולא תתורו כי בעולמות הנפרדים מי שחושק לדבר א' ומתאוה אליו נעשה בחי' נוקי שהוא מקבל לפי

And this is [the meaning of] "and you shall do them (atem)": "I account it to you as though you had made Me." And this is through "and you shall not stray." For in the separate worlds, one who desires something and craves it becomes the level of Nukva (the feminine), a receiver, because

שהוא מקבל תענוג מאותו דבר שחושק, משא"כ בעולם היחוד ע"י שהוא בחי' אשה אש ה' נעשה בחי' דבר כי נעוץ סופן בתחלתן וסוף מעשה במחשבה תחלה.

he receives delight from that thing which he desires. Whereas in the world of unity, through being the level of Ishah, esh hei, he becomes the level of the male (dechar); for "their end is wedged in their beginning," and "last in deed, first in thought."

וכמארז"ל ע"פ אהור וקדם צרתני אהור למעשה בראשית שבמע"ב הנה אדה"ר (שהיה כלול מכל הנשמות) And as our Sages, of blessed memory, said on the verse "Behind and before You formed me": "behind," [after] the work of creation. For in the work of creation, Adam, the first man (who was comprised of all the souls),

נברא במאמר אחרון מכל הנבראים שהוא מאמר נעשה אדם ואעפ"כ הוא בחי' קדם כי נש"י עלו במחשבה וכמ"ש בראשית בשביל ישראל שנקי ראשית.

was created with the last utterance of all the created beings, which is the utterance "Let us make man," and nevertheless he is the level of "before," for the souls of Israel arose in thought; and as it is said, "Bereishis (in the beginning): for the sake of Israel, who are called reishis (first)."

והייתם קדושים לאלקיכם. הנה קדוש בוי"ו היינו המשכת קדש העליון וג"פ קדוש עד שהוי" צבאות. "And you shall be holy to your G-d (Elokeichem)." Now, kadosh with a vav is the drawing-down of the supernal Kodesh (holiness); and "kadosh" [is said] three times, until "Havayah Tzevakos."

13 והמשכת קדושה זו היא בחי' שערות כנ"ל שזהו ענין קדושה כמ"ש גבי נזיר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו והמשכת בחי' שערות הנ"ל הוא ע"י אתעדל"ת כנ"ל.

And the drawing-down of this holiness is the level of hairs, as mentioned above; for this is the concept of holiness, as it is written concerning the nazirite, "He shall be holy; he shall let the locks of the hair of his head grow." And the drawing-forth of the level of hairs mentioned above comes through the arousal from below (isarusa dilesata), as mentioned above.

וזהו והייתם קדושים שאתם תהיו ממשיכים קדושה זו לאלקיכם פי' לבחי' אלקות השורה בכם שהוא בחי' מלכותו ית', וכמ"ש שום תשים עליך מלך כו'

And this is [the meaning of] "And you shall be holy": that you will draw this holiness "to your G-d (Elokeichem)," meaning, to the level of G-dliness that rests in you, which is the level of His Malchus, may He be blessed; and as it is written, "You shall surely set a king over you, etc.,"

שהוא בחי' יחודא תתאה בחי' ביטול היש כמו ואנחנו כורעים ומשתחווים ומודים וכמו וצבא השמים לך משתחווים, שאפילו בחי' ביטול שלהם נקי' יש מי שבטל כו'.

which is the level of the lower unity (yichuda tata'ah), the level of the nullification of the yesh, like "And we bow and prostrate ourselves and give thanks," and like "And the host of heaven bow to You"; for even their level of self-nullification is called yesh: there is someone who is nullified, etc.

משא"כ יחודא עילאה בחי' ביטול חכמה עילאה והחכמה מאין כו' ביטול ממש באור א"ס ב"ה שאינו תופס מקום כלל באמת לאמיתו וכענין ונחנו מה כו':

Whereas the higher unity (yichuda ila'ah) is the level of the self-nullification of supernal Chochmah, and "Chochmah from ayin, etc.": actual self-nullification in the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, which does not occupy any place at all, in absolute truth; as in the matter of "And what are we, etc."

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Copy, print and share it freely, crediting Kehot Publication Society and likuteitorah.com; it may not be sold. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/shelach/11/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok